

УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ
МАЙБУТНЬОГО

ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «УНІВЕРСИТЕТ ТРАНСФОРМАЦІЇ МАЙБУТНЬОГО»

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «Соціальна та гуманітарна політика держави»

КАФЕДРА ПУБЛІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

<https://uft.in.ua/>

Телефон: +38 (073) 047-26-26

E-mail: info@uft.in.ua

Викладач – Линдюк Олена Анатоліївна, д.держ.упр., професор,
професор кафедри публічного управління та адміністрування

Галузь знань	28 «Публічне управління та адміністрування»					
Шифр та назва спеціальності	281 «Публічне управління та адміністрування»					
Назва освітньо-професійної програми	«Публічне управління та адміністрування»					
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)					
Статус навчальної дисципліни (обов'язкова/вибіркова)	вибіркова					
Мова викладання	Українська					
Форма навчання	Семестр викладання	Обсяг навчальної дисципліни	Лекції (годин)	Практичні заняття (годин)	Самостійна робота (годин)	Підсумковий контроль
Денна	2–3 семестр	120 год, 4 кредити ЄКТС	20	20	80	Диференційований залік
Заочна	2–3 семестр		6	6	108	

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Анотація дисципліни	Дисципліна спрямована на формування знань щодо сутності, мети, змісту, завдань, принципів, механізмів і напрямів реалізації соціальної та гуманітарної політики держави. Курс охоплює концептуальні питання соціальної політики як чинника розвитку суспільства, системи соціального захисту, соціального страхування, забезпечення соціальної безпеки та шляхів її удосконалення. Особлива увага приділена досвіду кращих практик формування та реалізації соціальної політики в країнах ЄС. Розглядаються питання гуманітарної політики, її ролі у сферах освіти, науки, культури, молодіжної та міграційної політики, а також етнонаціональні та міжконфесійні аспекти. Вивчення дисципліни забезпечує оволодіння системою спеціальних знань, умінь і навичок у соціальній сфері та розуміння механізмів державного регулювання соціального та гуманітарного розвитку фахівцями для ефективного управління у цій сфері
Мета і завдання дисципліни	Метою дисципліни є формування у здобувачів вищої освіти комплексного розуміння теоретичних засад, механізмів реалізації та напрямів удосконалення соціальної та гуманітарної політики в Україні. Дисципліна спрямована на розвиток знань і навичок соціального захисту, соціального страхування, забезпечення соціальної безпеки, а також регулювання гуманітарної сфери, включаючи освіту, науку, культуру, міграційну та молодіжну політику етнонаціональну політику та міжконфесійні відносини
Компетентності, формуванню яких сприяє дисципліна	Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо. Здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні. Здатність приймати обґрунтовані рішення та використовувати сучасні комунікаційні технології. Здатність налагоджувати соціальну взаємодію, співробітництво, попереджати та розв'язувати конфлікти. Здатність організовувати діяльність органів публічного управління та інших організацій публічної сфери. Здатність представляти органи публічного управління у відносинах з іншими державними органами та органами місцевого самоврядування, громадськими об'єднаннями, підприємствами, установами і організаціями незалежно від форм власності, громадянами та налагоджувати ефективні комунікації з ними
Результати навчання	Розв'язувати складні задачі публічного управління та адміністрування, враховуючи вимоги законодавства, виявляти правові колізії та проблеми, розробляти проекти нормативно-правових актів для їх усунення.

	<p>Здійснювати ефективне управління інноваціями, ресурсами, ризиками, проєктами, змінами, якістю, застосовувати сучасні моделі, підходи та технології, міжнародний досвід при проєктуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.</p> <p>Уміти здійснювати ефективну комунікацію, аргументувати свою позицію, використовувати сучасні інформаційні та комунікаційні технології у сфері публічного управління та адміністрування на засадах соціальної відповідальності, правових та етичних норм.</p> <p>Представляти органи публічного управління й інші організації публічної сфери та презентувати для фахівців і широкого загалу результати їх діяльності.</p> <p>Розробляти обґрунтовані управлінські рішення з урахуванням питань європейської та євроатлантичної інтеграції, враховувати цілі, наявні законодавчі, часові та ресурсні обмеження, оцінювати політичні, соціальні, економічні та екологічні наслідки варіантів рішень</p>
<p>Навички Soft skills</p>	<p><i>Комунікативні навички:</i> вміння виступати перед публікою, комунікабельність, емоційний інтелект, уміння слухати, ведення переговорів і проведення презентацій, командна робота, гнучкість мислення.</p> <p><i>Лідерські компетенції:</i> делегування та розподіл завдань, уміння приймати рішення, навички кризового менеджменту, наставництво та моніторинг, вміння вирішувати конфліктні ситуації, стратегії лідерства, сила переконання.</p> <p><i>Селф-менеджмент і вольові компетенції:</i> орієнтованість на результат, стресостійкість, ініціативність, здатність до швидкого навчання, гнучкість і адаптивність, самомотивація.</p> <p><i>Інтелектуальні навички для перманентного професійного розвитку:</i> креативність і логіка, творчі підходи, критичне мислення, вміння працювати з інформацією, дизайн-мислення</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Опанування змісту дисципліни відбувається шляхом проведення класичних та інтерактивних лекцій із застосуванням мультимедіа, колективних обговорень, дискусій, роботи в мікрогрупах і консультацій з викладачами. При цьому застосовуються такі засоби навчання: інформаційні (підручники і навчальні посібники, у т. ч. електронні), дидактичні (таблиці, навчальні відеофільми, презентації, демонстраційні приклади), технічні (аудіовізуальні засоби, засоби телекомунікацій, мультимедіа тощо)</p>
<p>Матеріально-технічні ресурси</p>	<p>Ноутбук.</p> <p>Мультимедійний проектор.</p> <p>Доступ до глобальної мережі Internet.</p> <p>Хмарні технології підтримки освітнього процесу:</p> <p>Google Classroom / Moodle (підтримка практичних занять)</p> <p>Google Meet / Zoom (онлайн-лекції, практичні заняття)</p>

ІНФОРМАЦІЯ ПРО КОНСУЛЬТАЦІЇ

Відповідно до окремого графіка

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів	Зміст модулів
Змістовий модуль 1. Соціальна політика як чинник розвитку суспільства	Тема 1.1. Основи соціальної політики Соціальна держава: поняття і характерні ознаки. Становлення, сутність, особливості та структура суспільного інституту соціальної політики. Вплив соціальної політики на суспільний розвиток. Основні етапи розвитку соціальної політики. Суб'єкти, механізми та інструменти соціальної політики. Теорія держави загального добробуту. Світові моделі соціальної політики. Організаційно-правові засади соціальної політики в Україні. Принципи реалізації соціальної політики держави
	Тема 1.2. Система соціального захисту населення Забезпечення соціального захисту як пріоритет системи публічної політики. Соціальний захист як функція соціальної політики держави в Україні. Соціальний захист, соціальне забезпечення, соціальна допомога, соціальна підтримка. Державні соціальні стандарти та нормативи. Соціальна допомога та соціальні послуги для населення. Соціальний захист окремих верств населення України
	Тема 1.3. Соціальне страхування як форма соціального захисту населення в Україні Соціальне страхування як механізм реалізації соціальної політики держави. Історичні аспекти соціального страхування. Принципи, функції соціального страхування. Загальнообов'язкове державне соціальне страхування (пенсійне страхування; страхування у зв'язку з тимчасовою втратою працездатності; страхування на випадок безробіття; медичне страхування). Шляхи оптимізації системи соціального страхування
	Тема 1.4. Соціальна безпека держави Сутність соціальної безпеки. Соціальна безпека держави та соціальна безпека людини. Соціальна безпека та її основні складові. Правові аспекти забезпечення соціальної безпеки. Соціальна безпека в контексті забезпечення сталого розвитку держави. Засади забезпечення соціальної безпеки в умовах воєнного стану
	Тема 1.5. Шляхи удосконалення соціальної політики Основні напрями та пріоритети соціальної політики. Роль соціального партнерства у вирішенні соціальних проблем країни. Адаптація інституту соціальної політики України до стандартів ЄС
Змістовий модуль 2. Гуманітарна політика	Тема 2.1. Теоретичні засади гуманітарної політики Сутність гуманітарного розвитку. Основи гуманітарної політики. Нормативно-правові засади

формування гуманітарної політики. Перспективи гуманітарної політики держави. Пріоритети гуманітарної політики в умовах воєнних викликів та загроз

Тема 2.2. Публічна політика у сферах освіти та науки

Освітня політика України в сучасних умовах. Сучасні світові освітні тренди. Зростання ролі новітніх технологій у сучасній освіті. Освіта протягом життя – ключовий тренд сучасності. Попит на універсальні компетенції. Основні проблеми у науковій сфері України. Пріоритетні напрями розвитку науки

Тема 2.3. Публічна політика у сфері культури

Нормативно-правове забезпечення культурної політики. Проблеми розвитку культурної сфери в Україні. Актуальні завдання державної політики у сфері культури. Механізми державно-приватних форм підтримки культури. Збереження культурної спадщини України. Питання української ідентичності. Сучасні виклики національної ідентичності

Тема 2.4. Міграційна політика. Молодіжна політика

Міжнародна міграція в сучасному світі. Міжнародні стандарти й досвід країн світу у сфері регулювання трудової міграції. Стан міграційної політики України. Формування та міграційної політики України. Молодіжна політика: сутність, завдання та принципи. Напрями удосконалення молодіжної політики в Україні

Тема 2.5. Публічна етнонаціональна політика та міжконфесійні відносини

Концептуальні засади етнонаціональної політики. Сутність та особливості етнонаціональної політики. Етнонаціональна сфера в сучасній Україні. Толерантність як вимір етнонаціональної політики. Державно-конфесійні відносини. Публічне регулювання у сфері міжнаціональних відносин. Децентралізація державної політики щодо свободи совісті та свободи релігії в Україні: інноваційні аспекти. Партнерська модель державно-конфесійних відносин

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

Основна література:

1. Аверіна К. С. Соціальна політика : навч. посіб. / Мелітоп. держ. пед. ун-т ім. Б. Хмельницького. Мелітополь : Люкс, 2020. 252 с.
2. Бородин Є. І., Сорокіна Н. Г. Соціальна політика: навч. наоч. посіб. М-во освіти і науки України, Нац. техн. ун-т «Дніпровська політехніка». Дніпро : НТУ «ДП», 2023. 327 с.
3. Гуманітарна політика в Україні: виклики та перспективи (Біла книга) : аналіт. доп. / [Сінайко О. О.(кер. авт. кол.), Тищенко Ю. А., Каплан Ю. Б., Михайлова О. Ю., Валевський О. Л. та ін.] ; за заг. ред. Ю. Б. Каплан, Ю.А. Тищенко. Київ : НІСД, 2020. 136 с.

4. Державна політика гуманітарної безпеки у контексті становлення громадянського суспільства в Україні : навч. посіб. / І. О. Парубчак, Н. Б. Радух, Г. М. Гринишин та ін. Херсон : Олді+, 2022. 190 с.
5. Державно-церковні та суспільно-релігійні відносини в умовах війни проти України : аналіт. доп. / [С. І. Здіорук, В. В. Токман] ; за ред. С. І. Здіорука. Київ : НІСД, 2023. 36 с.
6. Дорошенко В. С. Соціальна політика як інститут публічного управління: теорія та евристика : монографія. Київ. нац. ун-т технологій та дизайну. Біла Церква : Білоцерківдрук, 2022. 263 с.
7. Капітан О. І. Адміністративно-правове регулювання діяльності суб'єктів формування та реалізації соціальної політики України в умовах євроінтеграційних процесів : монографія. Київ : Людмила, 2021. 199 с.
8. Линдюк С. Д. Теоретичні інтерпретації концепту «соціальна безпека» в українському науковому дискурсі. Науковий вісник : Державне управління. 2022. № 1. С. 92–113.
9. Молодіжна політика в Україні: навч. посіб. / П. В. Горінов, Р. Г. Драпушко, Н. А. Драпушко, О. Є. Ільюк / за заг. ред. акад., проф. В. П. Андрущенко. Київ : Український державний університет імені Михайла Драгоманова, 2023. 304 с.
10. Національна стійкість України: стратегія відповіді на виклики та випередження гібридних загроз: національна доповідь / ред. кол. С. І. Пирожков, О. М. Майборода, Н. В. Хамітов, Є. І. Головаха, С. С. Дембіцький, В. А. Смолій, О. В. Скрипнюк, С. В. Стоєцький. Інститут політичних і етнонаціональних досліджень ім. І. Ф. Кураса НАН України. Київ, 2022. 552 с.
11. Пищуліна О., Юрчишин В., Маркевич К., Міщенко М., Добровольський Д. Соціально-економічні та гуманітарні наслідки російської агресії для українського суспільства. Київ : Центр Разумкова, 2022. 277 с.
12. Релігійні ідентичності в їх сутності і конфесійних вимірах : український контекст: кол. монографія / [за ред проф. А. Колодного, Л. Филипович, А. Арістової]. Київ: УАР, 2021. 348 с.
13. Соціальна політика : навч. посіб. / Л. Д. Климанська, В. Є. Савка, Н. М. Хома та ін. ; за заг. ред. В. М. Пічі та Я. Б. Турчин. 2-ге вид. випр. і доповн. Львів : «Новий Світ2000», 2020. 318 с.
14. Соціальний захист постраждалих від збройних конфліктів: конспект лекцій навчальної дисципліни. [Електронний ресурс]: навч. посіб. для здобувачів ступеня бакалавра за спеціальністю 231 «Соціальна робота»/ КПП ім. Ігоря Сікорського; уклад.: Т. П. Руденко. Київ : КПП ім. Ігоря Сікорського, 2021. 34 с.
15. Соціально-гуманітарна сфера України в сучасних дискурсах : монографія / за заг. ред. О. Ю. Панфілова. Харків : ХІФ КНТЕУ, 2019. 280 с.
16. Сушко А. І., Мамонтова Е. В., Краснопольська Т. М. Гуманітарна політика держави : навч.-метод. посіб. для студентів вищих навч. закладів. Одеса, 2022. 48 с.
17. Lyndiuk O., Buchuk V., Lyndiuk S. The main determinants of public policy on social security of Ukraine. Public security and public order. Research Journal. 2020. (24) P. 163–172.

Допоміжна література:

1. Колтун В., Кравченко М. Концептуальні підходи до забезпечення якості системи публічних послуг (на прикладі соціальних послуг). Актуальні питання у сучасній науці. № 9 (15). 2023. С. 951–963.
2. Кропивницький Р., Терент'єва А., Кравченко Ю. Окремі аспекти публічного управління системою забезпечення

соціальної безпеки. Суспільство та національні інтереси. 2024. № 4 (4). С. 1095–1107.

3. Линдюк С. Д. Забезпечення соціальної безпеки в умовах воєнного стану: зарубіжний досвід. Науковий вісник: Державне управління. 2024. № 1 (15). С. 324–344.

4. Линдюк С. Д. Концептуальні засади забезпечення соціальної безпеки в умовах воєнного стану. Науковий вісник: Державне управління. 2023. № 2. С. 202–220.

5. Малиновська О. А. Міграційна політика : глобальний контекст та українські реалії : монографія. Київ : НІСД, 2018. 472 с.

6. Присяжнюк С. В. Гуманітарна політика України як стримуючий фактор гібридної агресії рф. Політологічний вісник, № 91. 2023. С. 229–237.

7. Ризики в сучасному нестабільному суспільстві: соціальні і культурні виміри / за ред. Л. Г. Скокової. Київ : Інститут соціології НАН України, 2021. 295 с.

8. Осетрова О. О., Глазунов С. В., Лоза Т. В. Соціальна політика : [навч. посіб.] / Дніпров. нац. ун-т ім. О. Гончара. Дніпро : РВВ ДНУ, 2020. 80 с.

9. Сидорчук О. Г., Хандій О. О. Інституційне забезпечення державного регулювання соціальної безпеки. Економічний вісник Донбасу. № 1 (55), 2019. С. 157–163.

10. Теоретичні засади та прикладні аспекти реалізації соціальної політики в умовах макроекономічної нестабільності в Україні : монографія / [Ю. Б. Іванов та ін. ; за ред. О. Ю. Полякової, Ю. Б. Іванова]. Харків : Лібуркіна Л. М., 2021. 205 с.

11. Терент'єва А., Кравченко Ю., Кропивницький Р. Антикризове публічне управління системою забезпечення соціальної безпеки в умовах воєнного стану. Інвестиції: практика та досвід. 2024. № 15. С. 205–210.

12. Тупиця О. Л., Тіт О. Г. Політика соціального партнерства : навч. посіб. / Дніпров. нац. ун-т ім. О. Гончара. Ніжин : НДУ ім. М. Гоголя, 2019. 400 с.

13. Філіппова В., Лопушинський І., Плющ Р. Наслідки сучасної міграційної політики Європейського Союзу. Migration & Law. 2022. Vol. 2 (issues 1–2). URL : <https://doi.org/10.32752/2786-5185-2022-2-1-26-40>

14. Цимбал Б. М. Публічне управління безпекою особистості крізь призму соціального захисту та соціальної безпеки. Публічне управління та митне адміністрування. № 3 (34), 2022. С. 58–61.

Інформаційні джерела та Internet-ресурси:

1. <https://www.rada.gov.ua/>
2. <https://www.kmu.gov.ua/>
3. <https://www.president.gov.ua/>
4. <https://www.msp.gov.ua/>
5. <https://nssu.gov.ua/>
6. <https://mon.gov.ua/ua>
7. <https://www.pfu.gov.ua/>
8. <https://mcsc.gov.ua/>